

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення Краснокутської селищної ради
від 17 жовтня 2024 року № 6422-VIII
(XLVIII сесія VIII скликання)

ПРОГРАМА
підтримки молоді Краснокутської селищної
територіальної громади
Богодухівського району Харківської області
на 2025-2027 роки

селище Краснокутськ
2024

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ
підтримки молоді Краснокутської селищної територіальної громади
Богодухівського району Харківської області на 2025-2027 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Відділ освіти Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області
2.	Нормативно-правові акти, що стали підставою для розроблення Програми	<ul style="list-style-type: none"> - Бюджетний кодекс України; - п. 22 ч.1 ст. 26, п. 3 ст. 36 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»; - Закон України від 13 грудня 2022 року № 2834-IX «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» - Національна молодіжна стратегія до 2030 року, затверджена Указом Президента України від 12 березня 2021 року №94/2021 - Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року № 722/2019 - Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2021-2025 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 579 - Стратегія сталого розвитку Краснокутської селищної територіальної громади до 2030 року
3.	Розробник Програми	Відділ освіти Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області
4.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ освіти Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області
5.	Виконавці Програми	<p>Відділ освіти Краснокутської селищної ради</p> <p>КУ «Краснокутський молодіжний центр»</p> <p>Старости старостинських округів</p> <p>Органи учнівського та молодіжного самоврядування</p> <p>Громадські організації</p>
6.	Термін реалізації Програми	2025-2027 роки
7.	Мета Програми	Створення умов та можливостей для самореалізації та розвитку спроможності і громадської участі молоді в Краснокутській громаді. Зростання рівня соціальної та громадської активності,

		зростання рівня економічної спроможності молоді, формування культури здорового і безпечного способу життя.
8.	<p>Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього: зокрема:</p> <p>- кошти бюджету Краснокутської селищної територіальної громади;</p> <p>- інші джерела</p>	<p>3066309,00 грн:</p> <p>2025 рік: 979026,00 грн</p> <p>2026 рік: 1027702,00 грн</p> <p>2027 рік: 1059581,00 грн</p>
9.	Очікувані результати виконання:	<p>- збільшити кількість молоді, залученої як до розробки та організації, так і до участі у заходах та проєктах, спрямованих на національно-патріотичне виховання та підвищення рівня громадянської свідомості молоді шляхом налагодження системної освітньої, виховної, інформаційної роботи за участю установ, які працюють з молоддю, інститутів громадянського суспільства, молодіжних працівників, волонтерів;</p> <p>- урізноманітнити та запровадити нові форми та формати роботи з молоддю, зробивши найефективніші з них обов'язковими не лише до виконання, але й до щорічного збільшеного фінансування;</p> <p>- збільшити чисельність молоді, охопленої всіма видами культурних, правозахисних, просвітницьких та інших заходів;</p> <p>- збільшити чисельність молоді, залученої до популяризації та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я;</p> <p>- розвиток існуючих та створення нових інфраструктурних об'єктів з метою створення належних умов для всебічного розвитку молоді;</p> <p>- забезпечити надання підтримки молоді у працевлаштуванні та сприяти створенню для неї нових робочих місць;</p> <p>- підвищення рівня залучення молоді до волонтерства, як форми суспільно значущої діяльності вторинної зайнятості;</p> <p>- підвищити рівень активності молоді в населених пунктах громади.</p>

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Успішна самореалізація та розвиток молоді в Краснокутській селищній територіальній громаді залежать від узгодженості дій багатьох зацікавлених сторін: органів місцевого самоврядування, громадянського суспільства, бізнесу, родини тощо. Зважена, відповідальна та доказова молодіжна політика є наріжним каменем формування майбутнього Краснокутщини. Водночас така політика не повинна бути директивною та обмежувати право вибору, вона має спонукати молодь виявляти ініціативу, самостійно визначати власні цілі та цінності, а також брати участь у визначенні пріоритетів і шляхів розвитку держави.

Разом з тим у попередні роки недостатньо уваги було приділено проблематиці щодо переходу від дитинства до дорослішання та самостійності, визнання і бачення молоді як суб'єкта політики, розвитку цифрових інструментів молодіжної політики та роботи з молоддю, а також урахуванню кращого світового та європейського досвіду з вирішення цих питань.

Нагальною є потреба у зміцненні партнерства між органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства, що працюють з дітьми та молоддю, поширенні інструментів участі молоді у прийнятті рішень, зокрема через розвиток молодіжних консультативно-дорадчих органів, органів учнівського самоврядування. Також необхідним є підвищення рівня компетентностей як молоді, так і фахівців, які працюють з дітьми та молоддю, у тому числі молодіжних працівників, представників молодіжного центру.

Дії та зусилля органів місцевого самоврядування, всіх верств суспільства, політичних і громадських організацій, підприємств, установ, організацій у справі підтримки становлення та розвитку молоді мають бути консолідовані для того, щоб дивитися на життя молоді цілісно з урахуванням її бачення світу.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

2.1. Соціально-демографічні та економічні дані щодо стану молоді в Краснокутській громаді

Молодь є важливою складовою суспільства, носієм інтелектуального потенціалу, визначальним фактором соціально-економічного прогресу. Молодіжна політика інтегрує в собі усі інші сфери відповідальності по роботі з молоддю: освіта, працевлаштування та ринок праці, культурний розвиток, соціальний захист, передбачає використання існуючої структури і формування нової, з урахуванням функцій різних відповідальних суб'єктів на рівні громади. Загальна кількість населення Краснокутської громади становить 26677 осіб.

Молоді від 14 до 35 років налічується 6662 особи, з них 14-17 років - 1124 особа, 18-35 років - 5538 осіб.

Молодь з числа внутрішньо переміщених осіб становить 3024 особи, з них 880 осіб 14-17 років, 2144 особи 18-35 років.

Молодь з інвалідністю становить 180 осіб., з них 55 осіб 14-18 років, 125 осіб віком 19-35 років

До послуг дітей, підлітків і молоді у громаді функціонують:

- 11 закладів дошкільної освіти (608 вихованців)
- 13 закладів загальної середньої освіти (2449 здобувачів освіти)
- 2 заклади позашкільної освіти: 1 центр дитячої та юнацької творчості (1112 вихованців), 1 дитячо-юнацька спортивна школа (416 вихованців)
- 1 інклюзивно-ресурсний центр
- Краснокутське територіальне відокремлене спеціалізоване відділення закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області» (300 здобувачів освіти)
- 18 клубів та будинків культури
- 21 бібліотека
- Національний природний парк «Слобожанський»
- Краснокутський центр надання соціальних послуг
- Молодіжна рада при виконавчому комітеті Краснокутської селищної ради
- КУ «Краснокутський молодіжний центр».

Важливе значення займає учнівське самоврядування. Так, у кожному закладі сформовано свій орган учнівського самоврядування, лідери яких об'єднані у Раду юних лідерів Краснокутщини. Крім того, у громаді діє консультативно-дорадчий орган виконкому селищної ради – Краснокутська молодіжна рада. Обидва органи самоврядування у своїй діяльності проводять ряд заходів спрямованих на національно-патріотичне виховання дітей, підлітків та молоді.

2.2. Аналіз потреб молоді в Краснокутській громаді

На питання «Що з переліченого нижче є для вас найважливішим зараз?» із наведених варіантів 14,6% опитаних назвали мир та спокій на українській землі (відсутність збройного конфлікту), 14% надали перевагу досягненню соціального статусу, кар'єри, 12,1% - пошук будь-якої роботи, підробіток, майже однаковий відсоток набрали: пошук коханої людини - 7,3% та народження і виховання дітей - 7,6%. Не на останньому місці матеріальне становище - 8,9 та досягнення поставлених цілей та завдань - 6,1.

Отже, в наш час, хоч матеріальні цінності і не пасуть задніх, але моральні цінності не занедбуються, для багатьох вони переважають матеріальні, або ж ідуть у парі. Що ж стосується цього ж самого питання, але у перспективі на майбутні 5 років, то тут переважають матеріальне становище, гроші (відсутність матеріальних труднощів) - 19,3 %, досягнення соціального статусу, кар'єри - 15,8%, пошук роботи за фахом - 8,5%, пошук будь-якої роботи, підробіток - 9,8%, досягнення поставлених цілей та завдань.

Як бачимо молодь прагне матеріальної незалежності, і є досить вагомим той факт, що для цього вони готові працювати, розвиватися, самовдосконалюватися.

Це підтверджують відповіді на питання «Чому з наведеного ви плануєте навчатися найближчого року?», де майже 52% опитаних готові до самовдосконалення особистості (особистого розвитку), 40,7% до самовдосконалення у сфері професійних інтересів.

На питання «На яких з перелічених курсах, семінарах, тренінгах ви б хотіли навчатися якщо такі були б організовані в громаді?», 21,9% опитуваних хочуть вивчати іноземні мови, 15,9% готові відвідувати галузеві курси, 7,9% - курси з ІТ технологій, 5,7% - семінари/тренінги, спрямовані на підвищення професійної підготовки, 4,1% - семінари/тренінги з започаткування та ведення бізнесу.

Проаналізувавши відповіді на запитання «Чого саме на ваш погляд не вистачає молодіжній політиці в ОТГ?», виокремили:

- взаємозв'язок із актуальними викликами життя самої громади (74,7%)
- послідовності у реалізації запланованої політики (81,6%)
- активної молоді різних вікових груп для гуртування (82,9%)
- сучасних локацій для проведення молодіжних заходів (89,2%)
- грошей для проведення видовищних заходів для молоді (86,7%)
- сучасних форм роботи з молоддю (83,2%).

76,6% опитаних вважають, що заходи для молоді проходять нерівномірно по населених пунктах громади, тому доцільно при плануванні заходів враховувати цей факт. А найважливішим під час відвідування заходів молодь вбачає у можливості навчитися чогось нового (49,1%), змістовно провести час (47,5%) та кваліфіковані кадри, які задіяні для проведення відповідних заходів (41,9%).

Позитивним показником є те, що 60,6% опитаних готові брати активну участь у процесі розбудови та розвитку громади, вирішувати проблеми молоді (75,5%).

Пріоритетними послугами/заходами, яких не вистачає молоді громади є:

- спортивні заходи (72,2 %);
- розважальні заходи (71,2 %);
- неформальна освіти (профорієнтаційні заходи та сприяння у працевлаштуванні, тренінги, майстер-класи тощо) (67,7 %);
- культурно-мистецькі послуги (показ фільмів, організація виставок, театральні заходи тощо) (67,4%)
- гурткова робота для молоді та дорослих 35+ (67,1%)
- консультацій психолога (64,6%)
- юридичних консультацій (63,0%)
- реалізація соціальних і волонтерських проєктів (молодіжних ініціатив) (55,4%).

Відповідаючи на запитання «Яких саме локацій для проведення дозвілля та відпочинку молоді не вистачає в громаді та вашому населеному пункті?», пріоритетом у молоді є відкриття та облаштування таких публічних інфраструктурних об'єктів громади, як молодіжні центри або молодіжні простори.

Орієнтувати їх роботу молодь пропонує на:

- допомогу у виборі професій (80,3%)
- надання юридичних консультацій (75,6%)
- надання допомоги у вихованні «важких» підлітків (78%)
- здійснення заходів з національно-патріотичного виховання (80,3%)

- організацію змістовного дозвілля молоді (дискотеки, вечірки, тощо) (74,8%)
- надання консультацій психолога (80,4%)
- роботу щодо профілактики асоціальних проявів серед молоді (79,9%)
- формування навичок здорового способу життя (83,2%)
- об'єднання молоді за інтересами та прагненнями (84,2%)
- сприяння у працевлаштуванні (84,8%).

На запитання «Які проєкти щодо розвитку вашого населеного пункту є для вас найважливішими зараз?» для молоді, як і для усього населення громади залишається розвиток інфраструктури, а саме: низька якість (відсутність) дорожнього покриття між населеними (92,5%), облаштування місць відпочинку (парків, пляжів, наметових міст тощо) (85,9%), облаштування спортивних закладів, центрів та закладів культури та облаштування лікарень/поліклінік/амбулаторій (88,1%, 80,5% та 78% відповідно). Крім того пріоритетними залишаються налагодження роботи установ, що працюють з молоддю (молодіжних хабів, центрів) та облаштування безкоштовних гуртків для дітей та молоді (81,3% та 88,0% відповідно).

2.3. Результати попередніх програм розвитку молоді, які вже впроваджувались у Краснокутській громаді

Програма розвитку фізичної культури і спорту, молодіжних ініціатив та формування здорового способу життя у Краснокутській селищній територіальній громаді Богодухівського району Харківської області на 2022-2024 роки, затверджена рішенням селищної ради від 16 лютого 2022 року № 4292-VIII (XXI сесія VIII скликання) (<https://krkut.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/%D0%A0-%E2%84%962640.pdf>).

Програма розвитку освіти у Краснокутській селищній територіальній громаді на 2022-2024 роки, затверджена рішенням Краснокутської селищної ради від 12 квітня 2023 року № 4979 -VIII (XXX сесія VIII скликання) (<https://krkut.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/%D0%A0-%E2%84%962599.pdf>).

Розв'язання проблем згідно з програмами у 2022-2024 роках здійснювалося шляхом:

- популяризації здорового способу життя та подолання стану суспільної байдужості до здоров'я нації, у тому числі за рахунок широкого впровадження соціальної реклами різних аспектів здорового способу життя в усіх засобах масової інформації та заборони усіх прямих та прихованих видів реклами алкоголю, тютюну тощо;
- створення умов для успішної реалізації державної молодіжної політики в районі, соціалізації і самореалізації молоді людини;
- формування у молоді соціально-позитивних форм поведінки і навичок, які ґрунтуються на здоровому способі життя;
- надання молоді соціально-психологічної, юридичної, педагогічної підтримки і допомоги;
- створення соціально-позитивного інформаційного простору, необхідного для розвитку особи в умовах сучасного суспільства;

- організації вторинної зайнятості учнівської молоді у позаурочний час і в літній період;
- підвищення соціальної активності молоді, направленої на активізацію її участі в соціально-економічному, політичному і культурному житті району;
- впровадження передових форм та методів національно-патріотичного виховання молоді та підвищення ефективності національно-патріотичного виховання молоді на території громади;
- сприяння розвитку української національної культури;
- формування в учнівської та студентської молоді почуття гордості за свою країну, за свій народ та його історію;
- охоплення ефективними заходами патріотичного виховання;
- формування серед учнівської молоді готовності до захисту України, до військової служби, утвердження в свідомості молоді об'єктивної оцінки Збройних сил України і Національної гвардії України;
- формування у підлітків допризовного віку національної і громадянської свідомості;
- збереження та розвиток почуття гордості і пам'яті про подвиги загиблих під час визвольних рухів, захисників України, формування поваги до військової історії України;
- проведення заходів з вивчення та популяризації історії України, рідного краю, культурної спадщини;
- залучення молоді до волонтерського руху;
- налагодження співпраці і обміну досвідом з державними установами і молодіжними громадськими організаціями інших регіонів України, ближнього і далекого зарубіжжя;
- формування правової культури і профілактика негативних явищ в молодіжному середовищі;
- проведення інформаційно-просвітницьких, освітньо-виховних заходів, видання та розповсюдження інформаційно-довідкових матеріалів, методичної літератури з оздоровлення та відпочинку дітей, збереження та розвитку мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Підсумовуючи виконання програми в цілому, слід констатувати, що основними заходами по виконанню програми були заходи інформаційно-просвітницького характеру та змістовного дозвілля.

За окремими напрямками спостерігалось підвищення зацікавленості молоді брати участь у розбудові молодіжної політики. Молодь прагне займатись самовдосконаленням, розвивати свої творчі здібності, отримати свій перший трудовий досвід, вести здоровий спосіб життя, брати активну участь у житті громади та вчитись висловлювати свою громадську думку.

Організовані та проведені заходи в межах вказаних програм та планів є актуальними, але недостатньо забезпечують залученість молоді в громаді.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ

Метою програми є:

Створення умов та можливостей для самореалізації та розвитку спроможності і громадської участі молоді в Краснокутській громаді.

Зростання рівня соціальної та громадської активності, зростання рівня економічної спроможності молоді, формування культури здорового і безпечного способу життя.

4. ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

З метою ефективного використання ресурсів Програма передбачає концентрацію зусиль за такими пріоритетними завданнями:

- **Розвиток неформальної освіти** – формування цілісної системи неформальної освіти молоді задля сприяння громадському діалогу та створення додаткових умов для розвитку й самореалізації особистості. Сутність неформальної освіти – набуття молодими людьми знань та навичок, шляхом участі в громадській діяльності; застосування технологій стаціонарного та дистанційного, у тому числі онлайн навчання, а також соціальних мереж.
- **Змістовне дозвілля та всебічний розвиток молоді** – створення умов та здійснення заходів для формування та реалізації культурних потреб молоді.
- **Розвиток молодіжної інфраструктури** – створення комфортного середовища для розвитку молоді в громаді.
- **Громадянськість і патріотизм** – участь та організація громадських заходів, спрямованих на утвердження патріотизму, громадянської свідомості й активної громадянської позиції молоді.
- **Зайнятість молоді** – створення умов та здійснення заходів, спрямованих на забезпечення первинної і вторинної зайнятості та самозайнятості молоді у процесі співпраці вітчизняних і міжнародних громадських об'єднань, роботодавців, органів державної влади та місцевого самоврядування.

5. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

5.1. Пріоритети національної молодіжної стратегії до 2030 року

Національні та регіональні політики для розвитку молоді:

- Закон України від 13 грудня 2022 року № 2834-IX "Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності"
- Національна молодіжна стратегія до 2030 року, затверджена Указом Президента України від 12 березня 2021 року № 94/2021 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>).
- Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року № 722/2019 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>)

- Постанова КМУ від 15 грудня 2023 р. № 1322 "Про схвалення Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках".
- Державна цільова соціальна програма "Молодь України" на 2021-2025 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 579 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2021-%D0%BF#Text>)
- Постанова Кабінету Міністрів України від 02 червня 2021 року 579 "Про затвердження Державної цільової соціальної програми "Молодь України" на 2021-2025 роки та внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2021-%D0%BF#Text>).

Напрямами розвитку молоді в Краснокутській СТГ, які визначені національними та регіональними політиками для розвитку молоді, є виявлення можливостей залучення молоді до активностей в житті громади та на всіх етапах реалізації цих можливостей - спільна та скоординована діяльність органів державної влади і органів місцевого самоврядування у партнерстві з інститутами громадянського суспільства, установами та закладами, що працюють з молоддю, молодіжним центром, фахівцями, що працюють із дітьми та молоддю, молодіжними працівниками, молодіжним консультативно-дорадчим органом при виконавчому комітеті Краснокутської селищної ради, органами учнівського та молодіжного самоврядування, представниками роботодавців, бізнесу, а також за безпосередньою участю молоді.

Основними пріоритетами роботи з молоддю є:

безпека - підвищення безпечності середовища і посилення життєстійкості молоді;

здоров'я - формування навичок здорового способу життя, розвиток та збереження фізичної культури, культури здорового харчування та психогігієни;

спроможність - залучення молоді до участі у суспільному житті, підвищення її самостійності, конкурентоспроможності, формування у молоді громадянських компетентностей;

інтегрованість - підвищення мобільності, соціальної і культурної інтеграції молоді в суспільне життя України та світу.

Ці пріоритети поширюються на всі вікові категорії і реалізуються через завдання та заходи, що враховують особливості життя молоді.

5.2. Стратегічні пріоритети розвитку громади та роль молоді в довгостроковому розвитку громади

Стратегічні пріоритети розвитку громади та роль молоді в цьому процесі є критичними для забезпечення сталого і успішного розвитку. Молодь є ключовим фактором у формуванні майбутнього громади, оскільки вона має енергію, інноваційність та потенціал для змін.

Основні стратегічні пріоритети розвитку громади включають, відповідно до Стратегії сталого розвитку Краснокутської селищної територіальної громади до 2030 року:

1. **Економічний розвиток та стимулювання господарської діяльності.** Створення сприятливих умов для розвитку бізнесу та підприємництва серед молоді, залучення інвестицій та програм підтримки молодіжного підприємництва (експертної, грантової, цільової) як на рівні стратегічних напрямків розвитку громади, так і на рівні державних програм, залучення комплексних програм від українських та міжнародних організацій. Підвищення доступності професійної освіти та навчання. Розробка програм навчання та курсів, спрямованих на розвиток навичок, які необхідні для успішної підприємницької діяльності, таких як управління бізнесом, маркетинг, фінанси тощо. Додатковим та не менш важливим напрямком в даному розділі є підтримка молоді в пошуку роботи та кар'єрного розвитку в межах громади. А саме - забезпечення доступу та активне інформування про наявні вакансії, організація ярмарок вакансій від державних установ, суб'єктів бізнесу, громадських організацій. Надання консультацій та підтримки у складанні резюме та підготовці до співбесід. Запровадження програм фінансування та консультування для молодих підприємців, що допоможе їм реалізувати свої ідеї та розпочати власний бізнес. Це може включати надання грантів, доступ до цільових програм підтримки, менторську підтримку та навчальні програми. Окрім цього - промоція та активна комунікаційна кампанія, щодо можливостей особистого, професійного, соціального розвитку молодих людей в громаді. Використання різноманітних каналів комунікації та взаємодії.

2. **Соціальна сфера.** Найбільш актуальним запитом у молоді для інтеграції та планування свого життя, діяльності та розвитку в громаді є забезпечення доступу до якісної освіти, охорони здоров'я, житла та соціальних послуг.

2.1. Одним з найбільш ключових факторів цього блоку є доступність та забезпечення житлом. Молодим людям часто складно знайти якісне та доступне житло, що може стати перешкодою для їхнього самостійного розвитку та активного внеску у громадське, демографічне та соціально-економічне життя громади. Дефіцит та недоступність, фінансова неможливість придбання/оренди житла є одним з найбільш поширених факторів міграції молоді у великі міста, інші громади, регіони та країни.

2.2. Розвиток житлових програм для молоді. Створення, залучення та впровадження на рівні громади спеціальних програм або житлових кооперативів, які спрямовані на забезпечення доступного та якісного житла для молоді. Це може включати будівництво нового житла, реабілітацію та модернізацію існуючих житлових об'єктів. Сюди включається широка кампанія інформування молоді про наявні та доступні житлові програми, алгоритм дій для участі, наявні етапи провадження таких програм, а також доступні варіанти житла для молодих людей та їхніх родин.

2.3. Підтримка оренди житла. Вона включає збір даних та інформування про доступне та наявне житло, субсидії на оренду, розвиток соціального житлового фонду.

2.4. Надання фінансової допомоги молодим сім'ям та спеціалістам на придбання житла або оренду. Це може бути в формі субсидій, сприяння у

отриманні іпотечних кредитів з пільговими умовами або програми переуступки права на користування житлом.

2.2.1. Забезпечення доступу до освіти, програм кар'єрного та фахового розвитку.

2.2.2. Розширення доступу до професійної освіти: Розвиток системи професійно-технічної освіти, включаючи розбудову навчальних центрів та курсів, що дозволить молоді здобувати практичні навички та кваліфікації, необхідні для працевлаштування та успішної кар'єри.

2.2.3. Стимулювання додаткової освіти. Забезпечення доступу до додаткових освітніх програм, курсів та тренінгів з різних галузей знань, що допоможе розвивати інтелектуальні та творчі здібності молоді.

2.2.4. Фінансова та експертна підтримка для освіти. Надання стипендій, мінігрантів та інших видів фінансової допомоги для молоді з низьким рівнем доходу або особам з особливими потребами, що допоможе забезпечити їм можливість здобути якісну освіту або покращити професійні навички. Інформування про національні та міжнародні програми підтримки здобуття молоддю професійної освіти та підвищення кваліфікації.

3. Екологічна стійкість. Збереження природних ресурсів, раціональне використання землі, впровадження енергоефективних технологій та заходів з охорони навколишнього середовища.

4. Культурна та ідентичність. Підтримка та збереження культурної спадщини, сприяння розвитку мистецтва, традицій та місцевої ідентичності. Створення та підтримка молодіжних культурних проєктів. Залучення проєктів з культурної освіти та економіки, мистецького розмаїття, збереження та ревіталізації об'єктів матеріальної та нематеріальної культурної спадщини.

5. Цифрова трансформація та доступність сервісів. Розвиток інформаційних технологій, доступ до цифрових ресурсів та інтернету, створення інноваційних цифрових платформ для розвитку громадських послуг, сервісів та комунікацій. Робота над забезпечення доступом до засобів дистанційного навчання й праці.

Основні напрямки в Стратегії сталого розвитку Краснокутської селищної територіальної громади (https://krkut.gov.ua/wp-content/uploads/2022/02/strategy_krasnokutsk.pdf), які можна віднести до реалізації молодіжної політики:

Забезпечення комфортних умов для здобуття якісної освіти

1. Запровадження іменних стипендій та інших видів стимулювання для обдарованої місцевої молоді.

2. Оснащення закладів загальної середньої освіти громади сучасним мультимедійним обладнанням в рамках Програми «Сучасний заклад освіти».

3. Створення сучасного дитячого наукового digital-хабу мультиосвіти.

Розбудова спортивної інфраструктури

1. Реконструкція стадіону в селищі Краснокутськ.

2. Налагодження ефективної роботи Краснокутського фізкультурно-оздоровчого комплексу.

3. Облаштування спортивних і тренажерних майданчиків, в тому числі інклюзивних (спортивні осередки на свіжому повітрі).

4. Будівництво сучасного відкритого басейну.

Розбудова молодіжної інфраструктури та активізація молоді громади

1. Створення молодіжного центру з громадськими просторами.

2. Впровадження програми підтримки молодих спеціалістів.

Розвиток культурного середовища громади

1. Реконструкція сільських клубів та СБК під сучасні заклади культури і мистецтва.

2. Оснащення центрального будинку культури, СБК та сільських клубів концертним акустично-озвучувальним та освітлювальним обладнанням.

3. Реалізація Програми «Сучасна бібліотека».

4. Реконструкція частини нежитлової будівлі в селищі Краснокутськ по вул. Миру під культурно-розважальний заклад.

5. Проведення регулярних тематичних заходів на території туристичних об'єктів громади.

Стимулювання міграції в громаду та розширення житлового фонду

1. Будівництво сучасного поселення для внутрішньо-переміщених осіб.

2. Будівництво комунального житлового комплексу для спеціалістів, які потребують поліпшення житлових умов.

3. Реконструкція або переобладнання нежитлових будівель/приміщень під житлові будинки/приміщення.

4. Створення соціального житла для осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

5.3. Стан сфер, визначених пріоритетними Стратегією розвитку молоді 2030 у Краснокутській громаді

Безпека

1.1. **Військово-патріотичне виховання** (програма навчання в школах, заходи громадських організацій на предмет підвищення громадянської освіти та грамотності, реалізація програми громадянської освіти в школах тощо)

Відповідно до Регіональної Програми національно-патріотичного виховання молоді основними завданнями є:

- виховання поваги у молоді до Конституції України, законів України, державної символіки - Герба, Прапора, Гімну України;

- формування у дітей та молоді високої патріотичної свідомості, національної гідності, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку щодо захисту національних інтересів України;

- виховання поваги до культури всіх народів;

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;

- формування здорового способу життя як важливої складової розвитку та виховання людини, підготовки її до високопродуктивної праці, захисту Батьківщини та організації змістовного дозвілля;

- формування мовної культури та забезпечення поширенню вживання української мови в побуті, сприяння усвідомленню, що українська мова є духовним кодом нації;
- виховання здатності протидіяти проявам аморальності, бездуховності, антигромадської діяльності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;
- формування культури соціальних і політичних стосунків у молоді;
- залучення молоді до активної участі у національно-культурному житті українського народу, збереженні звичаїв та традицій;
- сприяння зацікавленості молоді у службі у Збройних Силах України, готовності до захисту України та виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України;
- впровадження системи заходів щодо підвищення культурно-освітнього рівня молодих громадян, їх духовного самовдосконалення та змістовного дозвілля;
- орієнтування виховної системи закладів освіти на пріоритетність патріотичного виховання особистості;
- створення в області ефективної виховної системи національно-патріотичного виховання молоді;
- консолідація зусиль суспільних інституцій у справі виховання юного покоління;
- посилення ролі молодого сім'ї у патріотичному вихованні.

До реалізації цих завдань в Краснокутській громаді ставляться дуже відповідально.

Відділ освіти Краснокутської селищної ради у співпраці із закладами освіти Краснокутської громади працює над системою національно-патріотичного виховання, керуючись Законом України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», положеннями Стратегії національно-патріотичного виховання, затвердженої Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019, відповідного Плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932, та Заходами щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти до 2025 року, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 06 червня 2022 року № 527.

На виконання вищезазначених документів відділом освіти розроблено План заходів відділу освіти Краснокутської селищної ради щодо реалізації концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року.

На сайті відділу освіти створені тематичні сторінки: «Національно-патріотичне виховання дітей та молоді» та «Героям слава».

За рахунок шкільних предметів, таких як «Захист України» (відповідно до Постанови Кабміну від 26.02.2020 року № 143) та інтегрованого курсу «Громадянська освіта», здобувачі освіти 10-11 класів підвищують свою обізнаність з даних напрямків. Засвоюють знання про права, свободи людини та механізми їхньої реалізації, способи суспільно-політичної участі; розуміння громадянського обов'язку, політичних подій і суспільних процесів, а також

набувають знань, необхідних для оборони країни, навчаються діяти в надзвичайних ситуаціях.

Також окремо виділяються заходи, які проводяться в закладах освіти відповідно до їх планів виховної роботи.

Активно працює молодь за даним напрямком і в культурному житті нашої громади. Проводяться різноманітні концерти, на підтримку ЗСУ, благодійні ярмарки, організовуються акції на підтримку захисників тощо.

1.2. **Аспекти безпеки** (стан фізичної та цифрової безпеки молоді, обізнаність молоді в темах медіаграмотності тощо)

Фізична безпека:

- **Загальна ситуація:**
 - Краснокутська громада не перебуває та не перебувала під окупацією, але питання фізичної безпеки є вкрай актуальним через близькість до кордону.
- **Заходи з забезпечення безпеки:**
 - На території громади діє комендантська година з 23:00 до 05:00.
 - Проводиться патрулювання населених пунктів поліцейськими та членами ДФТГ.
 - Населення інформується про правила безпеки через оголошення, ЗМІ та соціальні мережі, інформаційні ресурси селищної ради й її структурних підрозділів. Також через співпрацю з ДСНС та міжнародними фондами, регулярно проводяться заходи з мінної безпеки для різних вікових категорій населення.

Цифрова безпека:

- **Загальна ситуація:**
 - Зростає ризик кібератак та поширення дезінформації.
 - Існує загроза викрадення особистих даних та шпигунства.
- **Заходи з забезпечення безпеки:**
 - Існує потреба у проведенні інформаційних кампаній з підвищення обізнаності населення про кібербезпеку, тренінгів, очних та онлайн-навчань.
 - Надання рекомендацій щодо захисту персональних даних та використання надійних паролів й засобів захисту власних цифрових каналів.
 - Населення закликається перевіряти інформацію перед її поширенням.

Медіаграмотність:

- **Загальна ситуація:**
 - Рівень медіаграмотності населення залишається низьким.
 - Існує ризик маніпулювання громадською думкою через фейки та пропаганду.
 - Молодь широко використовує соціальні мережі та месенджери як основний канал комунікації і отримання інформації.
- **Заходи з підвищення медіаграмотності:**

- Потреба у проведенні тренінгів та семінарів для молоді з медіаграмотності.
- Надання рекомендацій щодо критичного сприйняття інформації. Навчання навичкам фактчекінгу та інформаційної гігієни.
- Акцент та інформування молоді про необхідність користуватися лише перевіреними джерелами інформації.

Здоров'я

1.3. Психічне здоров'я та психологічна допомога (доступ молоді до психологічної допомоги, обізнаність молоді про доступні сервіси психологічної допомоги, наявність в громаді можливостей навчатися домедичній допомозі та зацікавленість молоді в даній темі тощо).

Завдяки реалізованим проектам у Краснокутській селищній територіальній громаді, співпраці з громадськими організаціями, волонтерами, закладами освіти, місцевим самоврядуванням та ін. вже з початку повномасштабної війни в Україні та безпосередній близькості до зони бойових дій молодь Краснокутщини неодноразово мала змогу отримати психологічну підтримку та допомогу від практичних психологів. На проведених тренінгах та заходах молодь дізналася, як сприймати свій психоемоційний стан, як підтримувати своє психічне здоров'я у стресових ситуаціях, підтримати рідних чи постраждалих унаслідок війни. Така практика надзвичайно важлива у часи буремного сьогодення, адже, навчаючись опановувати себе в кризових та стресових ситуаціях, молодь здатна стати опорою старшому або молодшому поколінню.

Всі практичні психологи закладів освіти громади доступні для спілкування. Наприклад, працівники КУ "Краснокутський інклюзивно-ресурсний Центр" активно надають психологічну допомогу як місцевим мешканцям громади, так і ВПО, а особливо дітям з особливими освітніми потребами. Підтримують працівники закладу і людей, що нині вимушені були виїхати за кордон.

Доповненням до психологічних тренінгів стало спілкування та отримання практичних навичок з надання першої домедичної допомоги постраждалим від представників ДСНС України, медичних працівників. Ці практики залишаються актуальними і є надзвичайно важливими для молоді. Участь у подібних заходах, уміння сприймати себе як особистість, усвідомлювати свою важливість, спираючись на отримані знання та досвід згуртовують молодь, єднують громаду в цілому.

Підтримкою у пізнаннях молоді щодо питань мінної безпеки, пожежної безпеки, надання першої домедичної допомоги тощо стає відкриття Класів безпеки у закладах освіти громади.

У Краснокутській громаді створено 4 класи безпеки в опорних закладах – Краснокутському ліцеї №1, Колонтаївському ліцеї, Мурафському ліцеї, Козіївському ліцеї. Функціонування класів безпеки сприятиме систематичній підготовці дітей та молоді з питань цивільного захисту, особистої безпеки, здорового способу життя та формування навичок самозахисту і рятування в умовах надзвичайних ситуацій. До роботи у класах безпеки (з можливістю дистанційного доступу до занять) будуть залучатися педагогічні працівники,

фахівці ДСНС, Національної поліції, медичні працівники, учасники бойових дій, фахівці з мінної безпеки тощо.

На базі закладів загальної середньої освіти громади обладнано та функціонує 13 пунктів незламності.

1.4. Доступ молоді до заходів, що сприяють підтримці здоров'я (доступ молоді до спортивного дозвілля в громаді тощо).

У громаді налічується: спортивні споруди – 82 од., з них стадіони з трибунами до 1500 місць і більше – 1. Площинні спортивні споруди – 61 (з них із синтетичним покриттям – 5), з них: спортивні майданчики з тренажерним обладнанням – 17, спортивні майданчики з нестандартним тренажерним обладнанням – 4, футбольні поля – 15, інші спортивні майданчики – 25. Спортивні зали площею не менше 162 кв.м – 10.

У громаді функціонує Краснокутська дитячо-юнацька спортивна школа, в якій працює 28 секцій, в яких займалося на кінець 2023 року 416 вихованців. Це учні закладів загальної середньої освіти та центру професійної освіти.

У ДЮСШ наявний фізкультурно-оздоровчий комплекс, який надавав послуги для занять дорослих в тренажерному залі та такими видами спорту, як футзал, баскетбол, настільний теніс, фітнес. ФОК всього за рік відвідало протягом 363 робочих днів 18580 осіб (дорослі, діти).

Крім того, у громаді діють ФОП, які займаються тренерською діяльністю: хореографія, футбол, карате, бокс, тхеквондо, фітнес.

Відділом освіти селищної ради проводяться для школярів, молоді та дорослого населення спортивні заходи з різних видів спорту, організовує участь команд громади в спортивних змаганнях обласного та всеукраїнського рівня.

Спроможність

1.5. Молодіжна інфраструктура (доступ молоді до повноцінного навчання та якісної освіти, вплив війни на якість навчання в вашій громаді, забезпеченість просторами для здійснення неформальної освіти тощо).

У Краснокутській селищній територіальній громаді функціонує 10 закладів дошкільної освіти та 2 дошкільних підрозділи в інших закладах освіти, всі вони комунальної форми власності. У громаді працює 13 закладів загальної середньої освіти, з них: ліцеїв – 11, гімназій – 2. З 13-ти закладів ЗСО 4 є опорними закладами. З метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей, які потребують особливої педагогічної уваги, корекції фізичного та розумового розвитку, створено умови для навчання й виховання у 13-ти закладах загальної середньої освіти. У громаді функціонує Краснокутський інклюзивно-ресурсний центр, який обслуговує дітей з особливими освітніми потребами різних нозологій. Діти отримують корекційно-розвиткові послуги на базі установи. Психолого-педагогічний супровід дітей інклюзивної форми навчання отримують закладах дошкільної освіти та у закладах загальної середньої освіти.

У громаді працює 2 заклади позашкільної освіти: Краснокутський центр дитячої та юнацької творчості, Краснокутська дитячо-юнацька спортивна школа. Гуртками та секціями закладів позашкільної близько 62% від загальної кількості учнів.

Існує необхідність у модернізації матеріально-технічної бази позашкільних навчальних закладів, розширенні мережі гуртків. Сьогодення ставить складні й відповідальні завдання перед системою освіти, а існуюче фінансове забезпечення вимагає пошуку нових підходів до менеджменту в галузі освіти для їх виконання.

У попередні роки недостатньо уваги було приділено проблематиці щодо переходу від дитинства до дорослішання та самостійності, визнання і бачення молоді як суб'єкта політики, розвитку цифрових інструментів молодіжної політики та роботи з молоддю, а також врахуванню кращого світового та європейського досвіду з вирішення цих питань. Нагальною є потреба у зміцненні партнерства між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства, що працюють з дітьми та молоддю, поширенні інструментів участі молоді у прийнятті рішень, зокрема через розвиток молодіжних консультативно-дорадчих органів, органів учнівського та студентського самоврядування. Також необхідним є підвищення рівня компетентностей як молоді, так і фахівців, які працюють з дітьми та молоддю, у тому числі молодіжних працівників, представників молодіжних центрів. Важливо розвивати мережу громадських просторів молодіжного центру, оскільки найефективніша робота проводиться саме через установи, що працюють з молоддю. Пріоритети молодіжної політики, що визначаються і реалізуються державними, місцевими цільовими програмами, часто не співпадають з ціннісними пріоритетами молоді громади, не забезпечують цілісний і комплексний підхід до створення умов сталого молодіжного розвитку. В першу чергу, це пов'язано з:

- слабкою координацією і взаємодією у роботі з молоддю інститутів різного відомчого підпорядкування, такими як соціальний захист, освіта й виховання, профорієнтація та працевлаштування тощо;
- нерозвиненою молодіжною інфраструктурою, що адекватно відповідає потребам, інтересам і проблемам молоді;
- недостатньою обґрунтованістю пріоритетів та інструментів молодіжної роботи.

Аналізуючи всі дані можна зробити висновок, що загальнолюдські цінності і проблеми дуже близькі молоді громади.

Для ефективної реалізації молодіжної політики на рівні громади важливо передбачити:

- необхідну інфраструктуру молодіжної політики, у тому числі здійснення її організаційного та фінансового забезпечення;
- відкриття та забезпечення діяльності молодіжних просторів;
- сприяння формуванню та розвитку інститутів громадянського суспільства;
- налагодження міжгалузевої та міжсекторальної взаємодії у молодіжній роботі;
- здійснення оцінки ефективності молодіжної роботи на рівні громади (відповідно до розроблених показників) і звітування перед громадою про стан роботи з молоддю.

Для забезпечення умов молодіжної участі та молодіжного громадського контролю, для активізації участі молодих людей повинні бути створені певні

структури, яким має надаватись підтримка – це молодіжні ради, молодіжні центри (простори) тощо.

Йдеться про більш активне залучення молоді до ухвалення рішень, процесу формування та реалізації молодіжної політики на рівні ТГ. Молодіжна робота в громаді повинна враховувати інтереси та потреби молоді й, насамперед, формувати не споживацькі настрої в молодіжному середовищі, а активну громадянську позицію молоді та задіяти усі потенційні ресурси.

1.6. Молодіжне/соціальне підприємництво, працевлаштування молоді (підприємства в громаді та залученість молоді до їх ведення, працевлаштування молоді та обізнаність про можливості працевлаштування в громаді, молоді підприємці/миці в громаді, наявні програми стажування для тощо).

Молодіжне/соціальне підприємство, працевлаштування молоді є одним з пріоритетних завдань роботи з молоддю. Тому що міграційні процеси в громаді спричинені відсутністю обізнаності молоді щодо працевлаштування, підтримки молодих підприємців в громаді та наявних програм стажування.

Найбільшими роботодавцями громади залишаються комунальні (відділ освіти, КНП «Краснокутська центральна районна лікарня», КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Краснокутської селищної ради, селищна рада) та державні установи (Краснокутське територіальне відокремлене спеціалізоване відділення закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Богодухівський регіональний центр професійної освіти Харківської області» та дослідне господарство «Пархомівське»). Серед приватних підприємств найбільше зайнятих мають ПСП «Явір» (157 осіб) та агрофірма «Ватал» (115 осіб).

У громаді зареєстровано 848 суб'єктів малого підприємництва, в тому числі, малих підприємств – 89, тих, що випускали продукцію і надавали послуги – 57, фізичних осіб-підприємців – 702.

За видами діяльності: 69% суб'єктів господарювання громади займається сільським господарством; 11 – торговельною діяльністю та посередницькою діяльністю; 6 – перевезенням вантажів, 5 – переробкою сільськогосподарської продукції; 9% – іншими видами (програмне забезпечення, надання юридичних послуг, перевезення пасажирів тощо). Промисловість громади представлена 4 підприємствами: ДП «Дублянський спиртовий завод», ПП «Цукровик – Агро», КП «Джерело» (водопостачання та водовідведення) та ПП Партнер Люкс (виготовлення цегли). Мережа підприємств побуту складає 45 од., кількість підприємств ресторанного господарства – 44.

Головною сферою економіки громади є сільське господарство. У Краснокутській громаді налічується 75 фермерських господарств. Основний напрямок розвитку фермерських господарств – рослинництво, крім того, декілька господарств утримують велику рогату худобу молочного та м'ясного напрямків, займаються свинарством, торгівлею, перевезенням вантажів та надають послуги сільськогосподарської техніки.

Але можна зазначити, що працездатні жінки віком від 20-35 років залишають родинне помешкання та мігрують за межі громади, на відміну від

чоловіків, які залишаються працювати на місці, через особливість працевлаштування (нафтогазвидобування, сільське господарство).

Вважається причиною також низький рівень обізнаності мешканців щодо підтримки місцевого бізнесу і не можуть оцінити свої можливості ті громадяни, що залишаються в громаді. За опитуванням, що проводилося Краснокутською селищною радою 2021 року під час підготовки Стратегії розвитку громади, мешканці дуже слабо оцінюють шанси заснувати у громаді новий бізнес (понад 26%), тоді як 51% респондентів не визначилися. Оцінка з доступністю робочих місць – аналогічна, незадоволених 73% опитаних. Понад 70% нічого не знають про діяльність організацій, які надають підтримку бізнесу.

20,5% респондентів, які демонструють налаштованість виїхати з громади, це переважно молодь до 30 років.

Причиною того є низький рівень знань та навичок для заснування та ведення власної справи, недостатньо розвинена підприємницька культура та відсутність доступних фінансових та навчальних ресурсів, що знижують інтерес молоді до провадження підприємницької діяльності.

Крім того, погіршуються показники здоров'я молодих громадян, не подолана демографічна криза, спостерігається тенденція щодо поширення в молодіжному середовищі шкідливих звичок, збільшується рівень трудової міграції, особливо у період воєнного стану. Рівень громадської активності, самоорганізації та громадянської свідомості залишається на низькому рівні. Освітній потенціал молоді значною мірою не реалізується через невідповідність між попитом та пропозиціями на ринку праці.

Незважаючи на те, що центром зайнятості проводиться робота по виконанню вимог законодавства України з питань реалізації державної молодіжної політики, соціального становлення і розвитку молоді, забезпечення конституційного права на працю та для працевлаштування соціально незахищених категорій молоді на підприємствах, в установах бронюються робочі місця.

Ситуація в громаді потребує вжиття додаткових заходів для вирішення цього питання і збільшення рівня працевлаштування молоді.

За даними Краснокутського центру зайнятості населення працевлаштовано молоді за 2023 рік - 67 чол., на 19.02.2024 року перебувало на обліку молоді - 47 чол.

Особливу увагу слід приділити зайнятості сільської молоді. В умовах реформування системи економічних відносин та відносин власності в аграрному секторі молодь виступає однією з найменш конкурентоспроможних і найбільш уразливих у соціальному відношенні груп населення. Економіка сільського господарства ще не в змозі забезпечити потреби сучасної молоді, яка прагне працювати на гарній роботі за гідну зарплатню.

Тому невід'ємною частиною в стратегії розвитку громади (https://krkut.gov.ua/wp-content/uploads/2022/02/strategy_krasnokutsk.pdf) є інноваційний, технологічний та креативний розвиток економіки громади.

Стимулювання інноваційного, технологічного, креативного підприємництва

1. Розробка програми підтримки підприємництва
2. Розвиток креативних індустрій на території громади
3. Створення ІТ-підприємства, орієнтованого на сільську місцевість

Сприяння створенню ланцюгів доданої вартості на інноваційній основі

1. Створення підприємств для переробки, зберігання та фасування сільськогосподарської продукції
2. Об'єднання сільськогосподарських виробників у кооператив
3. Створення індустріального парку

Інтегрованість

1.7. Доступність та інклюзія (інтегрованість молоді ВПО в життя громади, заходи для згуртування молоді, залучення ВПО до шкільних, студентських самоврядувань та молодіжних ініціатив, доступність сервісів та забезпечення доступності в заходах та активностях для молоді вразливих груп (молодь з інвалідністю, представники та представниці національних меншин тощо)).

Здійснили заходи із соціальної інтеграції ВПО до життя в Краснокутській територіальній громаді, де вони мешкають наразі та планують залишатися протягом тривалого часу, зокрема.

Створені умови для використання потенціалу ВПО (їх знань, вмінь, навичок тощо) для потреб розвитку Краснокутської громади.

Запобігання та медіація конфліктів в Краснокутській громаді, стороною яких є чи можуть стати ВПО, та здійснені заходи для мінімізації ризиків виникнення нових подібних конфліктів у майбутньому.

Розробили та здійснили публічне обговорення та лобювання проєктів місцевих нормативно-правових актів, які передбачають покращення / створення умов для тривалого перебування ВПО у територіальній громаді.

Підвищили рівень залучення до змістовного дозвілля та відпочинку молоді ВПО. Залучено дітей та молодь ВПО віком від 6 до 23 років до занять у дитячо-юнацькій спортивній школі, центрі дитячої та юнацької творчості, інклюзивно-ресурсному центрі, створено умови для розвитку.

Створили цивілізовані умови для соціальної адаптації та реабілітації молоді ВПО.

Молодь ВПО була і є учасниками творчих фестивалів, конкурсів, молодіжних акцій, заходів патріотичного напрямку; взяла участь у проєктах щодо соціального розвитку молоді, які реалізуються громадськими організаціями громади, була залучена до змістовного дозвілля із розширенням сфери застосування української мови.

1.8. Участь молоді в соціальному та політичному житті (обізнаність молоді з наявними інструментами участі в житті громади та можливими інструментами впливу, наявність запроваджених та дієвих інструментів участі в умовах війни, розуміння молоді діяльності органів місцевого самоврядування та можливостей співпраці, наявні можливості стажування в органах місцевого самоврядування, стан волонтерства молоді в громаді, наявність навчань для підвищення обізнаності молоді в інструментах участі тощо).

На теперішній час у громаді створена і функціонує Краснокутська молодіжна рада, а також для молоді доступні всі інструменти для висловлення власної думки під час громадських слухань, ознайомлення з проектами рішень на офіційному сайті Краснокутської селищної територіальної громади.

Молодь:

- відвідує пленарні засідання, засідання постійних депутатських комісій та бере активну участь у обговоренні проєктів рішень, подає пропозиції щодо їх покращення,
- подає звернення до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, депутатів місцевих рад з вимогами вирішення проблем селища, усунення порушень, покращення роботи,
- подає запити на отримання публічної інформації щодо діяльності місцевих органів влади, виконання ними своїх функцій, використання бюджетних коштів, управління комунальним майном, діяльності комунальних підприємств тощо,
- бере участь в організації масових спортивних та культурних заходів,
- збирає гроші та інші необхідні речі для ЗСУ.

Такі інструменти, як створення електронної петиції та ініціювання проведення місцевих референдумів з важливих для громади питань серед молоді не є запитуваними.

6. ЗАХОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

підтримки молоді Краснокутської селищної територіальної громади Богодухівського району Харківської області на 2025-2027 роки

№ з/п	Зміст заходів	Термін виконання	Виконавці (відповідальні виконавці)	Джерела фінансування	Обсяги фінансування по роках, грн.				
					2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I. ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТІВ НА ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЦІЛЬОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «МОЛОДЬ УКРАЇНИ»									
Мета: Створення можливостей для самореалізації та розвитку потенціалу молоді в Україні, її участі та інтеграції в суспільне життя									
1.1. Забезпечення постійної співпраці Краснокутської селищної ради з громадськими організаціями, органами учнівського та молодіжного самоврядування Краснокутської селищної територіальної громади									
1.1. 1	Підтримка ініціатив громадських організацій	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-	
1.1. 2	Надання підтримки громадським організаціям в реалізації програм та проєктів щодо молоді	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-	
1.2. Розвиток громадянської активності та долучення молоді до процесу ухвалення рішень, утвердження української національної та громадянської ідентичності молоді									

1.2. 1	Організація заходів з метою забезпечення підвищення ролі молоді у громадському житті громади	2025- 2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Бюджет Краснокутськ ої селищної територіально ї громади	34795	38414	40675	113884	
1.2. 2	Організація та забезпечення проведення навчань, семінарів, тренінгів, круглих столів, форумів, конференцій, акцій для лідерів молодіжного та учнівського самоврядування, громадських організацій із залученням активних представників молодіжного руху	2025- 2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Бюджет Краснокутськ ої селищної територіально ї громади	5460	6028	6383	17871	
1.2. 3	Організація та проведення заходів, спрямованих на формування та утвердження української національної і громадянської ідентичності молоді	2025- 2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Бюджет Краснокутськ ої селищної територіально ї громади	13555	14965	15846	44366	
1.3. Сприяння розвитку неформальної освіти, інтеграція українського молодіжного руху до європейських та світових структур									
1.3. 1	Організація та проведення молодіжних тренінгів, форумів, культурно-мистецьких фестивалів, конкурсів, інтелектуальних змагань, брейн-рингів, дебатних турнірів, виставок, участь обдарованої молоді в обласних, всеукраїнських та міжнародних мистецьких конкурсах, фестивалях, чемпіонатах	2025- 2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Бюджет Краснокутськ ої селищної територіально ї громади	10555	11653	12339	34547	

1.3. 2	Забезпечення співпраці з міжнародними, всеукраїнськими, обласними та місцевими громадськими організаціями	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-
1.3. 3	Міжрегіональна співпраця молоді, вивчення (ознайомлення) традицій, побуту, історичної спадщини. Організація спільних оздоровчо-спортивних та мистецьких заходів. Сприяння молодіжно-культурному обміну.	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-

1.4. Популяризація та утвердження здорового і безпечного способу життя та відпочинку і культури ментального та фізичного здоров'я серед молоді

1.4. 1	Проведення культурно-мистецьких, спортивних акцій та заходів профілактичного спрямування (профілактика ВІЛ/СНІДу та запобігання соціально небезпечним хворобам, збереження репродуктивного здоров'я молоді)	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Бюджет Краснокутської селищної територіальної громади	4775	5272	5582	15629
1.4. 2	Активне впровадження альтернативних форм роботи з відпочинку та підтримки ментального здоров'я (мовні та наметові табори, дозвіллі гуртки, туристичні походи, таборування, гуртки тощо)	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Бюджет Краснокутської селищної територіальної громади	5455	6022	6377	17854

1.5. Створення умов для забезпечення зайнятості молоді									
1.5.1	Формування усвідомлених мотивів молоді щодо вибору певного виду діяльності (проведення акцій, засідань за круглим столом, дебатів, семінарів, тренінгів, форумів, ярмарків вакансій та інших заходів)	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-	
1.5.2	Організація та проведення заходів, спрямованих на розвиток навичок працевлаштування та підвищення конкурентоспроможності молоді на ринку праці, розвиток підприємницьких ініціатив та волонтерства серед молоді	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Бюджет Краснокутської селищної територіальної громади	6275	6928	7335	20538	
1.5.3	Підтримка проектів програм громадських організацій щодо волонтерського руху	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-	
1.5.4	Залучення молоді до волонтерського руху	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-	
1.6. Запобігання негативним проявам у молодіжному середовищі. Створення рівних можливостей для участі жінок і чоловіків у політичному, економічному, соціальному, культурному і суспільному житті									

1.6.1	Сприяння діяльності громадських організацій, що працюють у сфері попередження негативних проявів у молодіжному середовищі (жорстокість, домашнє насильство, торгівля людьми, булінг та інші)	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-	
1.6.2	Проведення інформаційно-просвітницьких заходів, просвітницької та роз'яснювальної роботи у сфері попередження негативних проявів у молодіжному середовищі (жорстокість, домашнє насильство, торгівля людьми, булінг та інші)	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Бюджет Краснокутської селищної територіальної громади	3745	4134	4378	12257	
1.6.3	Підтримка ініціатив громадських організацій, діяльність яких спрямована на формування гендерної культури населення	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-	
1.7. Організація змістовного молодіжного дозвілля									
1.7.1	Сприяння проектам громадських організацій щодо організації змістовного молодіжного дозвілля	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	Фінансування не потребує	-	-	-	-	
1.7.2	Організація молодіжного дозвілля Краснокутської селищної	2025-2027	Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр,	Бюджет Краснокутської селищної	16960	18724	19826	55510	

	територіальної громади (День молоді, День незалежності, День Європи тощо)		громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування	територіально і громади					
	Разом пп. 1.1-1.6:				101575	112139	118757	332471	

II. ІНШІ ЗАХОДИ ТА ЗАКЛАДИ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ

Мета: Забезпечення всебічного розвитку молоді, зокрема шляхом ефективної діяльності закладів по роботі з молоддю та відзначення досягнень молоді

2.1.	Створення умов для проведення діяльності комунальної установи «Краснокутський молодіжний центр» Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області, у тому числі:	2025-2027	Відділ освіти селищної ради	Бюджет Краснокутської селищної територіальної громади	772451	799643	818064	2390158	
	<i>Участь молоді Краснокутської громади в обласних семінарах-тренінгах, форумах, конференціях тощо</i>	2025-2027	<i>Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр</i>	<i>Бюджет Краснокутської селищної територіальної громади</i>	<i>14426</i>	<i>15926</i>	<i>16864</i>	<i>47216</i>	
	<i>Виготовлення та розповсюдження промоційної та сувенірної продукції, інформаційно-довідкових матеріалів щодо питань молодіжної політики</i>	2025-2027	<i>Відділ освіти, Краснокутський молодіжний центр, громадські організації, органи учнівського та молодіжного самоврядування</i>	<i>Бюджет Краснокутської селищної територіальної громади</i>	<i>10000</i>	<i>11040</i>	<i>11690</i>	<i>32730</i>	
2.2.	Відзначення здобутих особливих досягнень молоді громади	2025-2027	Відділ освіти селищної ради	Бюджет Краснокутської селищної	105000	115920	122760	343680	

				територіально ї громади					
	<i>Разом пп. 2.1-2.2:</i>				877451	915563	940824	2733838	
	УСЬОГО:				979026	1027702	1059581	3066309	

7. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Очікуваними результатами виконання Програми є:

- збільшити кількість молоді, залученої як до розробки та організації, так і до участі у заходах та проєктах, спрямованих на національно-патріотичне виховання та підвищення рівня громадянської свідомості молоді шляхом налагодження системної освітньої, виховної, інформаційної роботи за участю установ, які працюють з молоддю, інститутів громадянського суспільства, молодіжних працівників, волонтерів;
- урізноманітнити та запровадити нові форми та формати роботи з молоддю, зробивши найефективніші з них обов'язковими не лише до виконання, але й до щорічного збільшеного фінансування;
- збільшити чисельність молоді охопленої всіма видами культурних, правозахисних, просвітницьких та інших заходів;
- збільшити чисельність молоді, залученої до популяризації та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я;
- розвиток існуючих та створення нових інфраструктурних об'єктів з метою створення належних умов для всебічного розвитку молоді;
- забезпечити надання підтримки молоді у працевлаштуванні та сприяти створенню для неї нових робочих місць;
- підвищення рівня залучення молоді до волонтерства, як форми суспільно значущої діяльності вторинної зайнятості;
- підвищити рівень активності молоді в населених пунктах громади.

8. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ підтримки молоді Краснокутської селищної територіальної громади Богодухівського району Харківської області на 2025-2027 роки

Джерела фінансування	Обсяг коштів, що пропонується залучити на виконання Програми, грн.			
	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього витрат на виконання Програми
1	2	3	4	5
Обсяг коштів, всього, зокрема:	979026	1027702	1059581	3066309
Державний бюджет	-	-	-	-
Обласний бюджет	-	-	-	-
Бюджет Краснокутської селищної територіальної громади	979026	1027702	1059581	3066309
Інші джерела	-	-	-	-

9. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Функції з координації виконання заходів Програми покладаються на відділ освіти Краснокутської селищної ради. Відділ освіти Краснокутської селищної ради в межах своєї компетенції готує проекти наказів, доручень, методичних рекомендацій, описів, регламентів, положень тощо, спрямованих на успішну реалізацію програми.

Безпосередній контроль за виконанням завдань і заходів, за цільовим та ефективним використанням коштів Програми здійснює відділ освіти Краснокутської селищної ради, постійна комісія з питань освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту населення, молоді, спорту, законності та депутатської етики Краснокутської селищної ради.

Контроль за виконанням Програми здійснюється з метою: забезпечення виконання заходів і завдань Програми в установлені строки; досягнення передбачених результатів виконання Програми; забезпечення використання фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів за призначенням.

За результатами аналізу виконання програмних заходів з урахуванням змін нормативно-законодавчих актів, що можуть мати місце в ході реалізації програми, допускається коригування заходів, внесення змін і доповнень до програми.

Відділ освіти Краснокутської селищної ради подає щороку до відділу стратегічного розвитку та муніципальних ініціатив Краснокутської селищної ради звіт про результати виконання Програми у термін до 01 березня року, наступного за звітним роком.

Виконання Програми припиняється після закінчення встановленого терміну, після чого відділ освіти Краснокутської селищної ради у місячний строк складає підсумковий звіт про результати її виконання та подає його до відділу стратегічного розвитку та муніципальних ініціатив Краснокутської селищної ради.

Щорічний і підсумковий звіти про виконання Програми оприлюднюються відділом освіти Краснокутської селищної ради на офіційних вебсайтах Краснокутської селищної ради та відділу освіти Краснокутської селищної ради після розгляду на сесії Краснокутської селищної ради.

Секретар ради

Валентина ОВЧАРЕНКО

Зміст

1	Паспорт Програми	3
2	Загальні положення	5
3	Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма	5
3.1	Соціально-демографічні та економічні дані щодо стану молоді в Краснокутській громаді	5
3.2	Аналіз потреб молоді в Краснокутській громаді	6
3.3	Результати попередніх програм розвитку молоді, які вже впроваджувались у Краснокутській громаді	9
4	Визначення мети програми	11
5	Завдання програми	11
6	Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми	11
6.1	Пріоритети національної молодіжної стратегії до 2030 року	11
6.2	Стратегічні пріоритети розвитку громади та роль молоді в довгостроковому розвитку громади	13
6.3	Стан сфер, визначених пріоритетними Стратегією розвитку молоді 2030 у Краснокутській громаді	16
7	Заходи реалізації програми	28
8	Очікувані результати виконання програми	35
9	Обсяги та джерела фінансування програми	36
10	Координація та контроль за ходом виконання програми	37